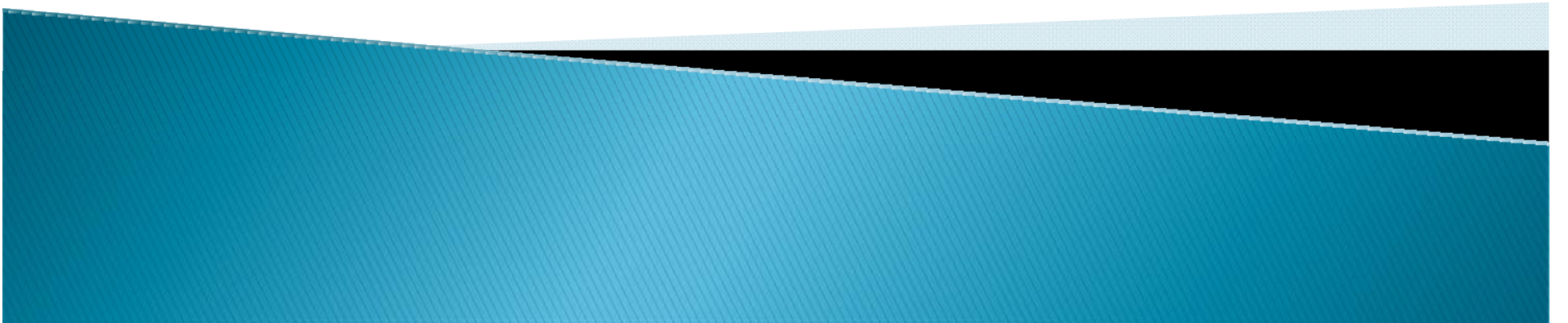

SERBEST MESLEK KAZANCI

YÜKSEL KOÇ
Yeminli Mali Müşavir

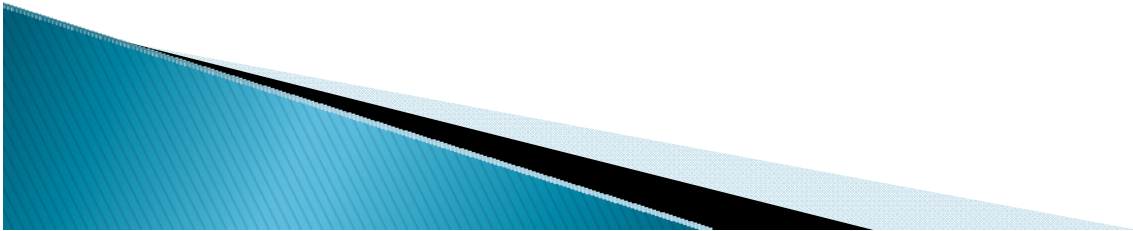
Serbest Meslek Kazancınının Tarifi

Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti;

- ❖ Sermayeden ziyade şahsi çalışmaya, bilimsel veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan
- ❖ Ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması
- ❖ Devamlılık unsurunu taşımasıdır.

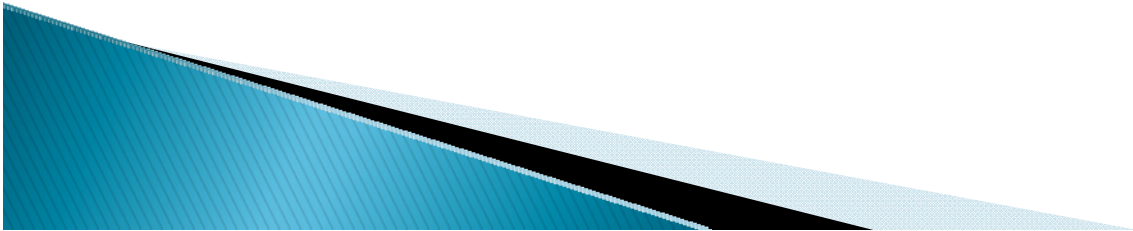
Tahkim işleri dolayısıyla hakemlerin aldıkları ücretler ile kollektif, adi komandit ve adi şirketler tarafından yapılan serbest meslek faaliyeti neticesinde doğan kazançlar da, serbest meslek kazancıdır.

Örnek

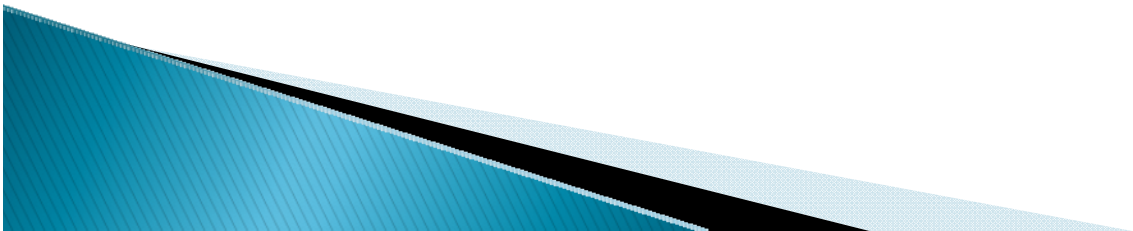
Muayenehanesinde hasta kabul eden bir doktorun, ilmi veya mesleki bilgiye ve ihtisasa dayanan bu faaliyeti, serbest meslek faaliyetidir. Ancak, bu doktor ayrıca bir özel hastane de işletmekte ise, TTK ve GV'da özel hastane işletmek ticari faaliyet sayıldığından, bu faaliyet sonucunda elde edilen kazanç ticari kazanç olacaktır.

Bu kişi yıllık gelir vergisi beyannamesini verirken doktorluk faaliyetinden elde ettiği kazancı serbest meslek kazancı, özel hastanecilik faaliyetinden elde ettiği kazanç ise ticari kazanç olarak beyan edecektir.

ÖRN:

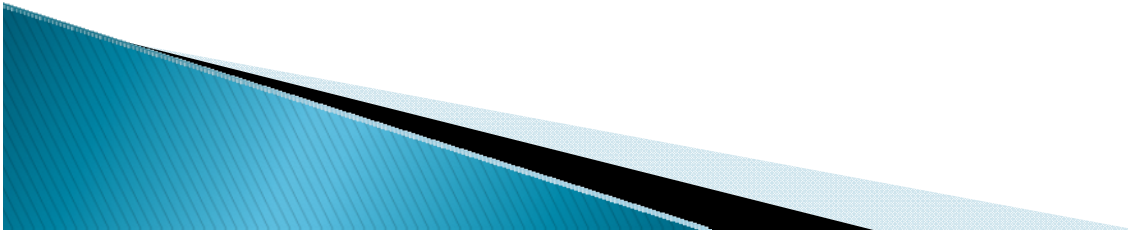
- ▶ Bir mimarın proje çizimi yanında ticari faaliyet olarak müteahhitlik de yaptığı durumlarda, bürosunda proje çizmesi halinde yaptığı faaliyet serbest meslek faaliyeti, söz konusu faaliyet sonucunda elde ettiği gelir ise serbest meslek kazancı olacaktır.

Serbest Meslek Erbabı

Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez. Bu maddenin uygulanmasında:

1. ...;
 2. Bizzat serbest meslek erbabı tarifine girmemekle beraber serbest meslek erbabını bir araya getirerek teşkilat kurmak veya bunlara sermaye temin etmek suretiyle veya sair suretlerle serbest meslek kazancından hisse alanlar;
 3. Serbest meslek faaliyetinde bulunan kollektif ve adi şirketlerde ortaklar, adi komandit şirketlerde komanditeler;
 4. Dava vekilleri, müşavirler, kurumlar ve tüccarlarla serbest meslek erbabının ticarî ve meslekî işlerini takip edenler ve konser veren müzik sanatçılari;
 5. ...
- Bu işler dolayısıyla serbest meslek erbabı sayılırlar.

Serbest Meslek Erbabında İŖe Başlamının Belirtileri

Serbest meslek erbabı için aşağıdaki hallerden herhangi biri "İŖe başlama"yı gösterir:

1. Muayenehane, yazıhane, atelye gibi özel iş yerleri açmak;
2. Çalışılan yere tabela, levha gibi mesleki faaliyette bulunduğunu ifade eden alametleri asmak;
3. Her ne Ŗekilde olursa olsun devamlı olarak mesleki faaliyette bulunduğunu gösteren ilanlar yapmak;
4. Serbest olarak mesleki faaliyette bulunmak üzere mesleki teşekküllere kaydolunmak.

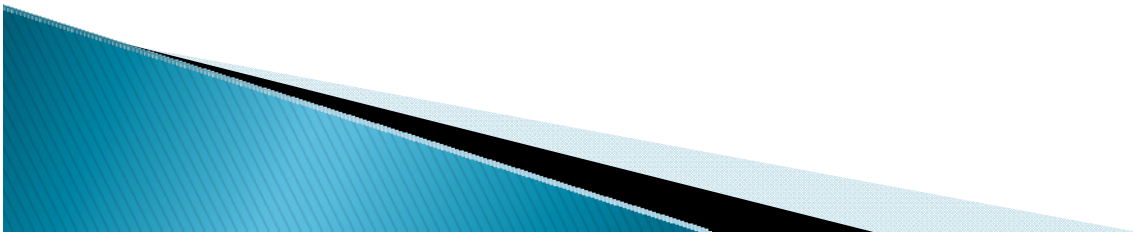
Yukarıdaki durumlardan herhangi birinin varlığı faaliyette devamlılığı ifade eder.

Mesleki teşekküllere kaydolunanlardan görevleri veya durumları icabı bilfiil mesleki faaliyette bulunmayacak olanlar bildirmelerinde bu cihetide açıklarlar.

Devamlılık unsuru kazancın türünü belirler. Bir önceki slaytta serbest meslek faaliyetinden elde edilen kazancın serbest meslek kazancı olması için devamlılık şarttır.

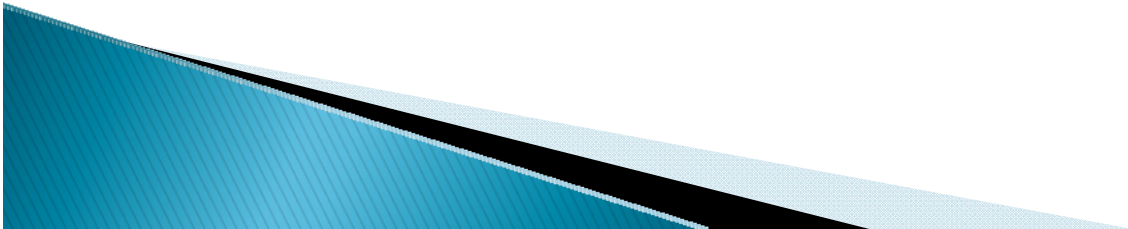
Devamlı olarak yapılmayan arızı nitelikteki serbest meslek faaliyetinden elde edilen kazanç ise GVK'nın 82/4'üncü maddesi uyarınca arızı kazanç olarak vergilendirilecektir.

İŖe BaŖlama Bildirimi

Serbest meslek erbabı “**İŖe BaŖlama/İŖi Bırakma Bildirimi**” ile iŖe baŖladıklarını iŖe baŖlama tarihinden itibaren **on gün** içinde bağlı buldukları vergi dairesine bildirmek zorundadır.

İŖe baŖlama bildirimi serbest meslek erbabı tarafından imzalanır. İŖe baŖlama bildiriminin, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali mŖavir veya yeminli mali mŖavirler aracılığıyla düzenlenmesi halinde, bildirim bu kiŖiler tarafından da ayrıca kaŖe/mühür basılmak suretiyle imzalanır.

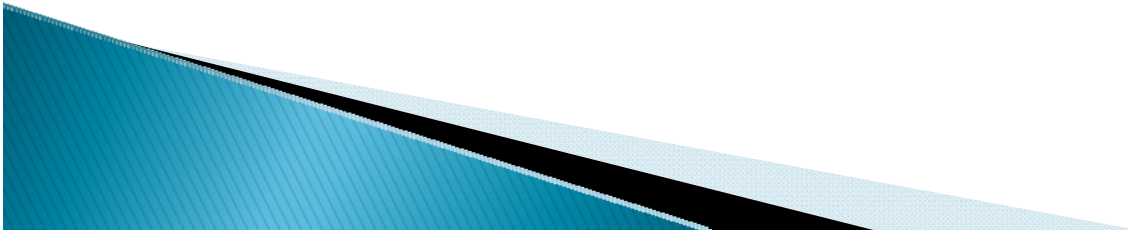
Vergi Dairesine yapılacak diğer bildirimler aşağıdaki gibidir;

Değişiklik	Bildirim Süresi
Şube Açılış/Kapanışı Yeni bir vergiye tabi olmayı, Mükellefiyet şeklinde değişikliği, Mükellefiyetten muaflığa geçmeyi gerektirecek surette işlerinde değişiklik İş yeri veya ikamet adreslerini değiştiren mükellefler	Değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren bir ay

İŖi Bırakma

Vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesi işi bırakmayı ifade eder. Mükelleflerden işi bırakanların, faaliyetlerinin sona erdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde durumu bağlı buldukları vergi dairesine “İŖe Başlama/İŖi Bırakma Bildirimi” veya dilekçe ile bildirmesi gerekmektedir.

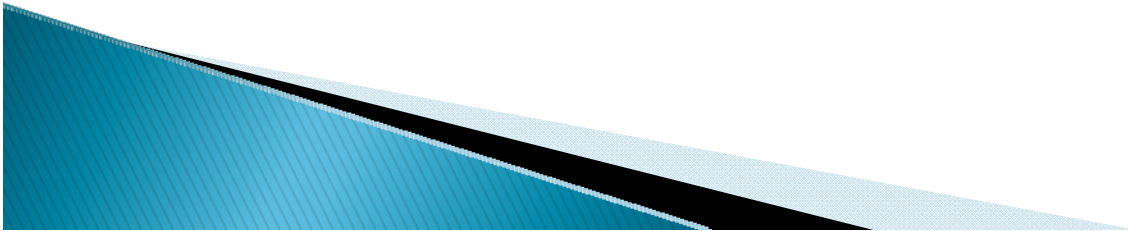
Gerçek kişilerde ölüm işi bırakma hükmünde olup, mirası reddetmemiş mirasçılar tarafından bildirimde bulunulması gerekir. Mirasçılardan herhangi birinin ölümü bildirmesi diğer mirasçılarını bu ödevden kurtarır.

Yazılı Bildirim Esası

Vergi dairelerine bildirimler yazılı olarak yapılır. Yazılı bildirimler posta ile taahhütlü olarak da gönderilebilir.

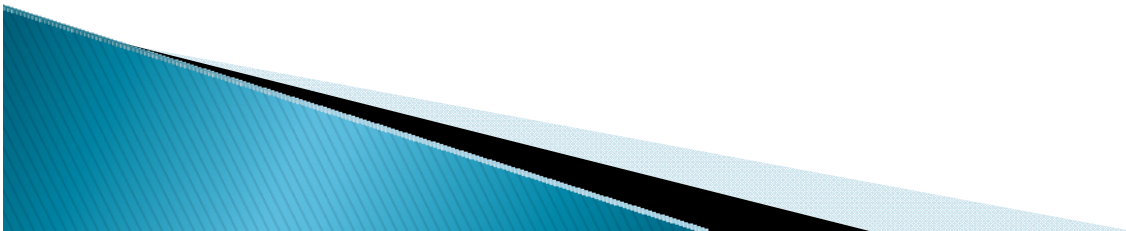
Defter tutmaya mecbur olmayan mükelleflerden okuma ve yazması olmayanlar bildirimleri sözlü yapabilirler. Sözlü yapılan bildirimler tutanakla tespit olunur.

Bildirimlerin Süresinde Yapılmamasının Yaptırımları

Mükelleflerin, işe başlamayı on gün içinde bağlı buldukları vergi dairesine bildirilmemeleri halinde **birinci derece usulsüzlük cezası** kesilmektedir.

Mükelleflerin, değişiklik ve işi bırakma bildirimleri durumun meydana geldiği tarihten itibaren bir ay içerisinde yapılmalıdır. Bildirim bu süre içinde yapılmadığı takdirde **ikinci derece usulsüzlük cezası** uygulanır.

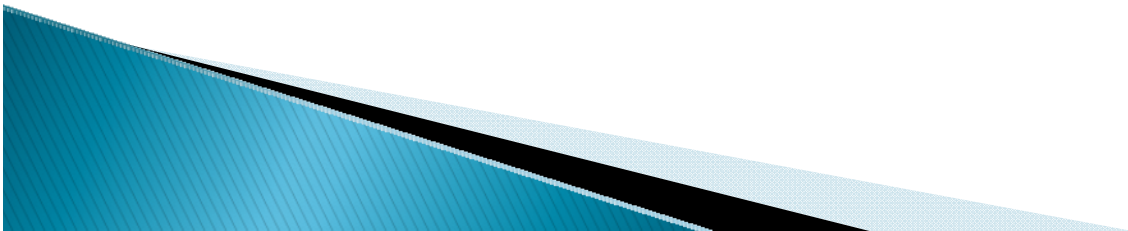
Serbest Meslek Kazanç Defteri

Serbest meslek erbabı bir (Kazanç defteri) tutarlar. Bu defterin bir tarafına giderler, diğer tarafına da hasılat kaydolunur.

Defterin gider tarafına, yapılan giderlerin nev'i ile yapıldığı tarih ve hasılat tarafına ise ücretin alındığı tarih ve miktarı ile kimden alındığı yazılır.

Hekimler diledikleri takdirde, yukarıda yazılı malumatı protokol defterinde göstermek şartı ile ayrı kazanç defteri tutmayabilirler.

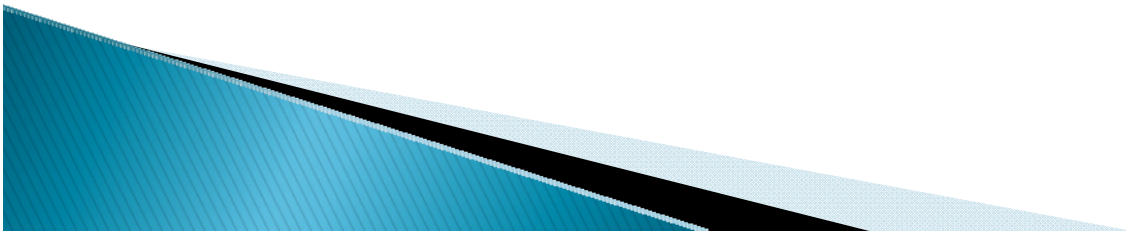
Serbest meslek erbabı Vergi Usul Kanun 220. maddesi gereği serbest meslek kazanç defterlerini tasdik ettirmek zorundadırlar.

Tasdik Zamanı

Vergi Usul Kanun 221. maddesi gereği serbest meslek kazanç defterlerini aşağıda yazılı sürelerde tasdik ettirmek mecburiyetindedirler.

1. Ötedenberi işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda;
2. Hesap dönemleri Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda;
3. Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muafılıktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde;
4. Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce.

Defter Kayıtlarına İlişkin Kurallar

Mükellefler tarafından tutulan defter ve kayıtlara ilişkin olarak uyulması gereken kurallar şunlardır:

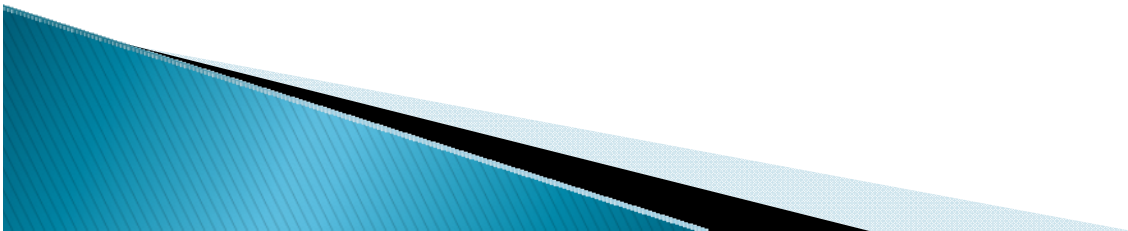
- 1)** Defter ve kayıtlar Türkçe tutulmalıdır. Türkçe kayıtlar bulunmak kaydıyla defterlere başka dilden kayıt da yapılabilir.
 - 2)** Kayıt ve belgelerde Türk para birimi kullanılmalıdır. Belgeler, Türk parası karşılığı gösterilmek şartıyla, yabancı para birimine göre de düzenlenebilir.
 - 3)** Defterler mürekkep veya makine ile yazılmalıdır.
 - 4)** Yevmiye defteri maddelerinde yapılan yanlışlar ancak muhasebe kurallarına göre düzeltilebilir.
 - 5)** Diğer defter ve kayıtlara rakam ve yazılar yanlış yazıldığı takdirde düzeltmeler okunaklı şekilde çizilmek ve doğrusu üst veya yan tarafına yazılmak suretiyle yapılabilir.
 - 6)** Defterlere geçirilen bir kaydı kazımak, çizmek veya silmek suretiyle okunamaz bir hale getirmek yasaktır.
 - 7)** Defterde kayıtlar arasında usulen yazılmaya mahsus olan satırlar, çizilmeksizin boş bırakılamaz ve atlanamaz.
 - 8)** Ciltli defterlerde, defter sayfaları ciltten koparılamaz.
 - 9)** Tasdikli müteharrik yapraklarda bu sayfaların sırası bozulamaz ve yırtılamaz.
-

Defterlere Kayıt Süreleri

Serbest meslek kazanç defterine, işlemlerin günü gününe kaydedilmesi zorunludur. İşlemlerin günü gününe deftere kayıt edilmemesi veya yoklama ve incelemeye yetkili olanlara istendiğinde ibraz edilmemesi halinde her tespit için **özel usulsüzlük cezası** kesilir.

Defter ve Vesikaları Muhafaza

Bu kanuna göre defter tutmak mecburiyetinde olanlar, tuttukları defterlerle üçüncü kısımda yazılı vesikaları, ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılından başlayarak **beş yıl** süre ile muhafaza etmeye mecburdurlar.

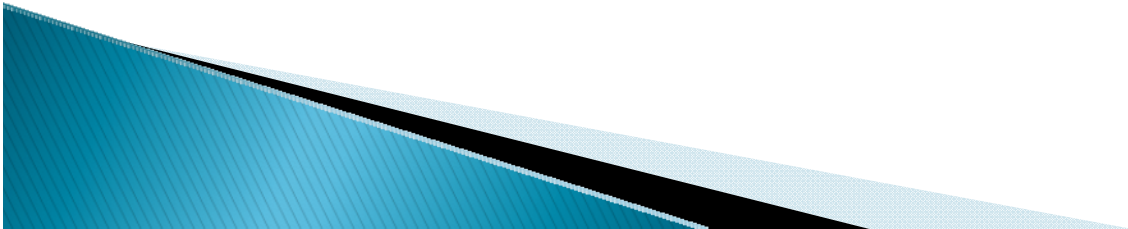
Makbuz Mecburiyeti

Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak **mecburiyetindedir.**

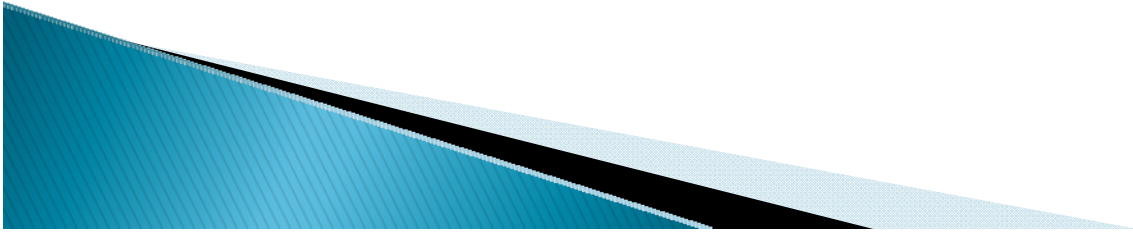
Serbest meslek makbuzlarına aşağıdaki bilgilerin bulunması zorunludur.

- 1.** Makbuzu verenin soyadı, adı veya unvanı, adresi, vergi dairesi ve hesap numarası;
- 2.** Müşterinin soyadı, adı veya unvanı ve adresi;
- 3.** Alınan paranın miktarı;
- 4.** Paranın alındığı tarih;

Yazılır ve bu makbuzlar serbest meslek erbabı tarafından imzalanır. Serbest meslek makbuzları seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.

Serbest Meslek Kazancının Tespiti

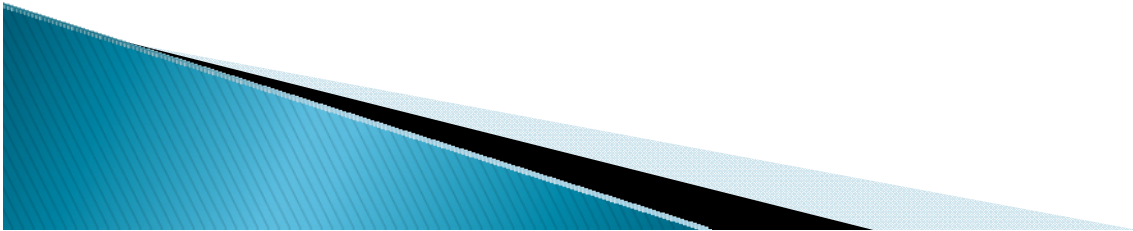
Serbest meslek kazancı bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır.

Müşteri veya müvekkilinden, serbest meslek faaliyeti ile ilgili olmak üzere para ve ayın şeklinde alınan gider karşılıkları kazançta ilave edilir.

Amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde Vergi Usul Kanunu'nun 328'inci maddesine göre hesaplanan müspet fark kazançta eklenir.

Vergi, resim, harç, keşif, şahitlik, bilirkişilik ve ekspertiz gibi hususlara harcanmak üzere müşteri veya müvekkilden alınan ve tamamen bu hususlara sarf edilen para ve ayınlar kazanç sayılmaz.

65'inci maddenin son fıkrasında yazılı şirketler de mesleki kazançlarını "Serbest meslek kazanç defteri" üzerinden tespit ederler. Bu şirketlerin bilanço esasına göre tuttukları defterler serbest meslek kazancı defteri yerine geçer.

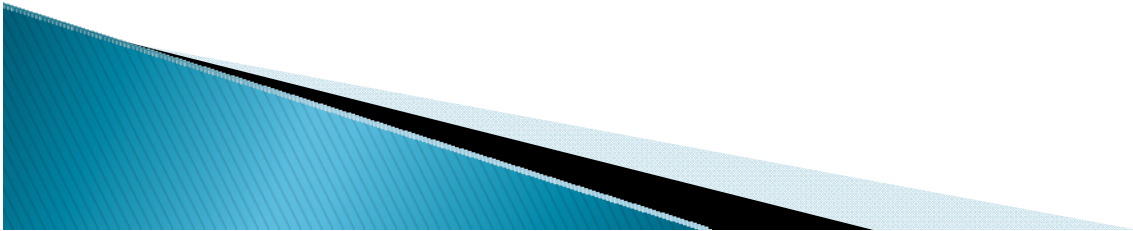

Serbest meslek erbabı için,

1. İttıla hasıl etmeleri kaydiyla, namlarına kamu müessesesine, icra dairesine, bankaya, notere veya postaya para yatırılması;
2. Serbest meslek kazancı olarak doğan alacağın başka bir şahsa temliki (Temlikin ivazlı olup olmadığına bakılmaz. İvazlı temliklerde ivazın tahsil şartı aranmaz.) veya müşterisine olan borcu ile takası;

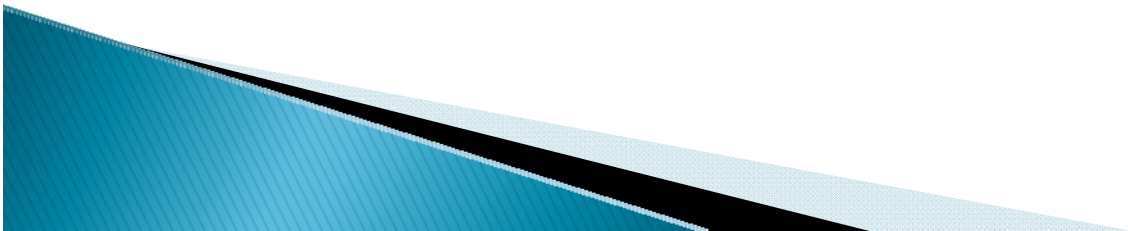
Tahsil hükmündedir.

Yabancı parayla yapılan ödemeler, ödeme gününün borsa rayici ile borsada rayici yoksa, Maliye Bakanlığı'nca tespit edilecek kur üzerinden Türk parasına çevrilir.

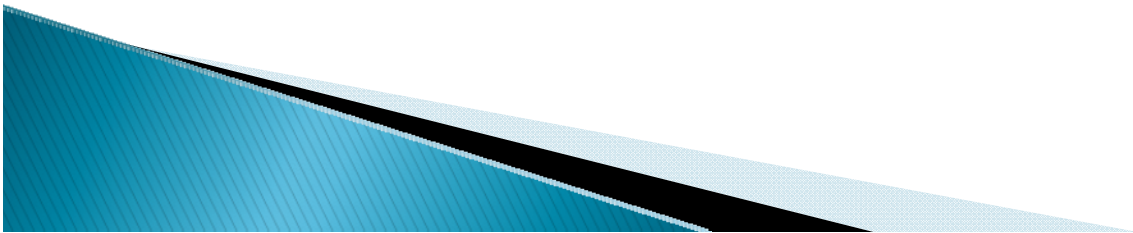
Asgari Ücret Tutarı Belirlenmiş Hasılat Tutarlarının Fiilen Tahsil Edilmemesi veya Düşük Tahsil Edilmesi

- ▶ Asgari ücret tutarlarının belirlendiği serbest meslek faaliyetlerinde (tabip odalarının belirlediği muayene ücretleri gibi) belirlenen ücretin fiilen tahsil edilmemesi veya düşük bedelle tahsil edilmesi halinde;
- ▶ 1- serbest meslek faaliyeti karşılığında elde edilecek hasılat henüz tahsil edilmemişse, «gelirin elde edilmesinde tahsil esası» gereği, serbest meslek kazancından söz edilemeyecektir.
- ▶ 2- Serbest meslek faaliyeti karşılığında elde edilecek hasılat, hiç tahsil edilmemişse VUK'nun 3 ve GVK 67. maddeleri hükümleri gereği serbest meslek kazancından söz edilemeyecektir.
- ▶ 3- Serbest meslek faaliyeti karşılığında elde edilecek hasılat, düşük bedelle tahsil edilmişse, VUK'nun 3 ve GVK'nun 67 md.leri gereği tahsil edilen tutar elde edilmiş sayılacaktır.

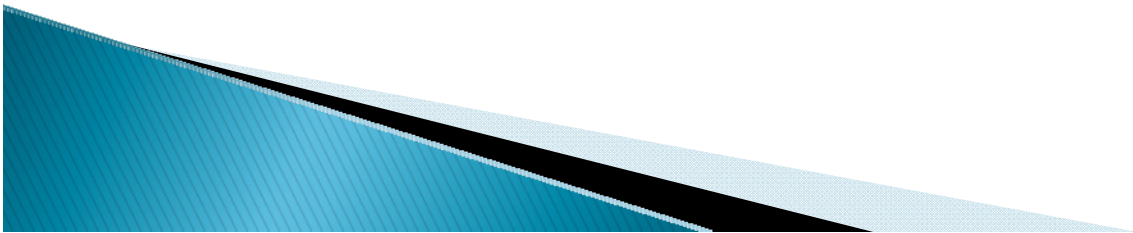

!

- ▶ Ancak hiç tahsil edilmeme veya emsaline göre düşük bedelle tahsil durumlarında KDV Kanununun 27. maddesi hükmü uyarınca, emsal bedel (asgari ücret tarifesi) matrah olarak esas alınacak ve üzerinden serbest meslek erbabı tarafından KDV hesaplanacaktır.

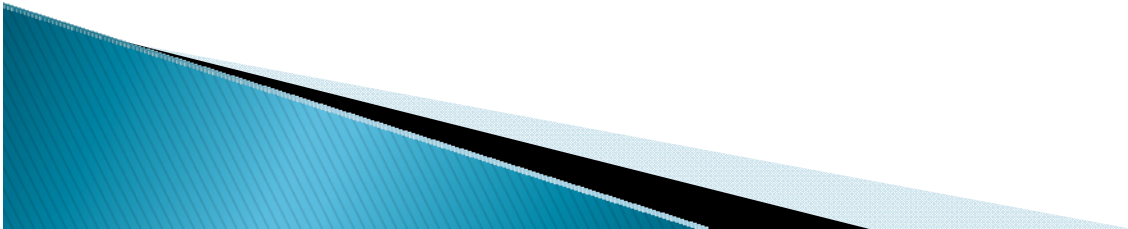

SERBEST MESLEK KAZANCININ TESPİTİNDE HASILATTAN İNDİRİLEBİLECEK GİDERLER

Serbest meslek kazancının tespitinde hasıllardan indirilecek giderler şunlardır:

- ❖ Mesleki kazancın elde edilmesi ve idamesi ilgili genel giderler, (ikametgahlarının bir kısmını iş yeri olarak kullananlar, ikametgah için ödedikleri kiranın tamamı ile ısıtma ve aydınlatma gibi diğer giderlerin yarısını indirebilirler.)
- ❖ İş yeri kendi mülkü olanlar kira yerine amortismanı, ikametgâhı kendi mülkü olup bunun bir kısmını işyeri olarak kullananlar amortismanın yarısını gider yazabilirler.
- ❖ Hizmetli ve işçilerin iş yerinde veya iş yerinin müstemilatındaki iâşe ve ibate giderleri, tedavi ve ilaç giderleri, sigorta primleri ve emekli aidatı (bu primlerin ve aidatın geri alınmamak üzere Türkiye’de kain sigorta şirketlerine veya emekli ve yardım sandıklarına ödenmiş olması ve emekli ve yardım sandıklarının tüzel kişiliği haiz bulunmaları şartıyla) ile demirbaş olarak verilen giyim giderleri.

- ❖ Mesleki faaliyetle ilgili seyahat ve ikamet giderleri, (Seyahat maksadının gerektirdiği süre ile sınırlı olmak şartıyla).
- ❖ Mesleki faaliyette kullanılan tesisat, demirbaş eşya ve envantere dahil taşıtlar için Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanlar,
- ❖ Kiralanan veya envantere dahil olan ve işte kullanılan taşıtların giderleri, (Taşıt giderlerinden kasıt genel olarak taşıtların tamir, bakım, yakıt gibi giderleridir.)
- ❖ Alınan mesleki yayınlar için ödenen bedeller,
- ❖ Mesleki faaliyetin ifası için ödenen mal ve hizmet alım bedelleri,
- ❖ Serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla emekli sandıklarına ödenen giriş ve emeklilik aidatları ile mesleki teşekküllere ödenen aidatlar,
- ❖ Mesleki kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için ödenen meslek, ilan ve reklam vergileri ile iş yerleriyle ilgili aynı vergi, resim ve harçlar,
- ❖ Mesleki faaliyetle ilgili olarak kanun, ilam ve sözleşmeye göre ödenen tazminatlar.

İŞYERİ KİRA ÖDEMELERİNİN BELGELENDİRİLMESİ

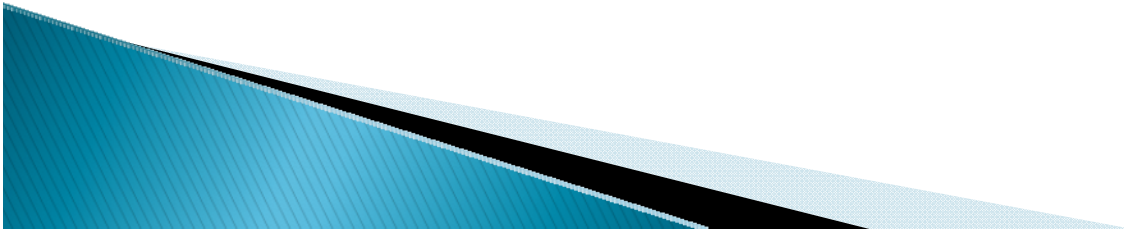
İşyeri kiralalarında miktar sınırlaması olmaksızın kira ödemelerinin 01.11.2008 tarihinden itibaren banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen belgelerle **tevsik edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.**

İşyeri kirasının, müşteriden alınan çek ile ödemesinin yapılması durumunda çekin elden kiralayan kişiye ciro edilmesi ve bu kişinin bankadan çeki tahsil etmesi ile tevsik şartı yerine getirilmiş sayılır.

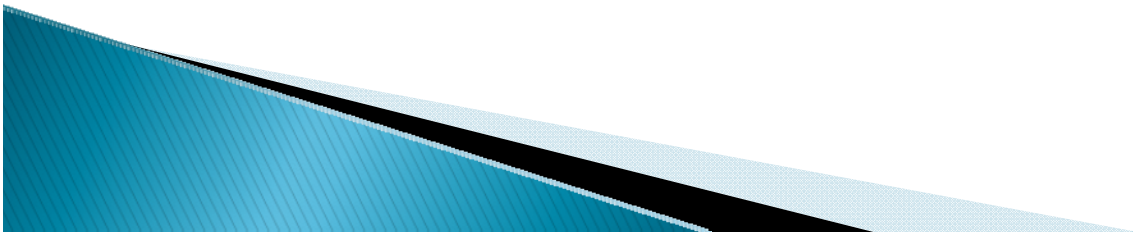
Banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü aracı kılınmak suretiyle, para yatırma veya havale, çek veya kredi kartı gibi araçlar kullanılmak suretiyle yapılan tahsilat ve ödemeler karşılığında dekont veya hesap bildirim cetvelleri düzenlendiğinden bu belgeler tevsik edici belge kabul edilecektir.

Bankaların internet şubeleri üzerinden yapılan ödeme ve tahsilatlar da aynı kapsamdadır.

Getirilen zorunluluklara uymayanlara kesilecek ceza, serbest meslek erbapları hakkında tespit edilenler hakkında o yıl için belirlenen **özel usulsüzlük cezası** miktarından az olmamak üzere her bir işlem için bu işleme konu tutarın %5'idir. **Bu ceza kiracı ve kiralayana ayrı ayrı uygulanır.**

Her türlü para cezaları ve vergi cezaları ile serbest meslek erbabının suçlarından doğan tazminatlar gider olarak indirilemez. Ayrıca Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümlerine göre ödenen cezalar, gecikme zamları ve faizleri de gelir vergisi matrahından ve gelir unsurlarından indirilemez.

SERBEST MESLEK KAZANÇLARINDA VERGİ TEVKİFATI

Serbest meslek faaliyetiyle uğraşanlara (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç) yapılan ödemeler esnasında ödemeyi yapanlar tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekir.

Vergi tevkifatı;

- ❖ Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekar, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde edilen kazançlar istisnasından yararlananlardan..... **%17,**
- ❖ Dar mükelleflerden telif ve patent satışından dolayı **%25,**
- ❖ Diğer serbest meslek kazançlarında **%20,**

oranında yapılmaktadır.

Serbest meslek faaliyetiyle uğraşanlara yapılan ödeme esnasında yapılan kesinti bir ön vergileme olup, bu kesinti yıllık beyannamede hesaplanan vergiden **mahsup edilecektir.** Mahsubu yapılan kesinti tutarı, beyannamede hesaplanan vergiden fazla olduğu takdirde, vergi dairesince mükellefe yazı ile bildirilir ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren **bir yıl içinde müracaatı üzerine kendisine iade edilir.**

SERBEST MESLEK KAZANÇLARINDA İSTİSNALAR

• Telif Hakkı ve İhtira Beratı Kazanç İstisnası

Telif hakkı kazancı ve ihtira beratı sahiplerinin istisnadan yararlanabilmelerinin şartları aşağıda belirtilmiştir:

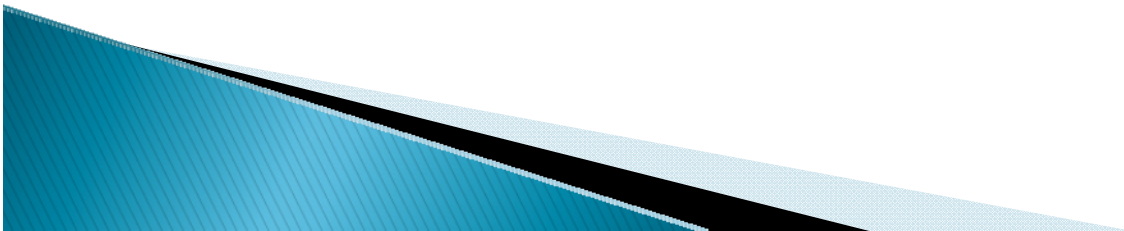
İstisnadan müellif, tercüman, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekar, bilgisayar programcısı, mucitlerin kendileri ve kanuni mirasçıları yararlanabilir.

Telif konu olan eserlerin, şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi nitelikte olması gerekir.

Eserlerin gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleriyle ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle gelir elde edilmesi gerekir.

• Teşvik Ödülü İstisnası

İlim, fen ve güzel sanatların gelişmesini ve memleket bakımından faydalı olan diğer iş ve faaliyetleri teşvik amacıyla serbest meslek erbaplarına verilen ödüllerin miktarları ne olursa olsun gelir vergisinden istisna edilmiştir.

SERBEST MESLEK KAZANÇLARININ BEYANI VE BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILACAK İNDİRİMLER

Serbest meslek erbapları, kazanç temin etmemiş olsalar bile yıllık beyanname vermek zorundadırlar.

Yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlere ilişkin indirimler Gelir Vergisi Kanunu ile diğer kanunlarda belirtilmiştir.

Gelir vergisi matrahının tespitinde gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden aşağıda belirtilen indirimlerin yapılabilmesi için; yıllık beyanname ile bildirilecek bir gelirin bulunması ve yapılacak indirimlerin ilgili mevzuatta belirtilen şartları taşıması gerekmektedir.

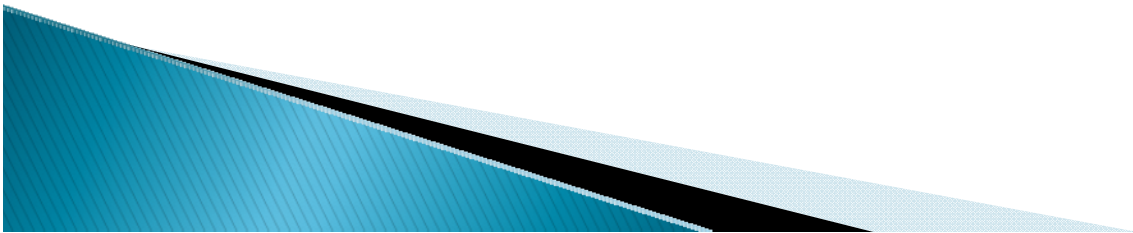
Serbest meslek kazancından indirim konusu yapılabilecek hususlar şunlardır.

- ▶Şahıs sigorta primleri ve bireysel emeklilik sistemine ödenen primler,
- ▶Eğitim ve sağlık harcamaları,
- ▶Sakatlık indirimi,
- ▶Bağış ve yardımlar,
- ▶Sponsorluk harcamaları,
- ▶Ar-Ge harcamaları,
- ▶Doğal afetler ile ilgili ayni ve nakdi bağışlar,
- ▶Türkiye Kızılay Derneğine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımlar,
- ▶İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansına yapılan bağış, yardım ve sponsorluk harcamaları,
- ▶Diğer kanunlara göre tamamı indirilecek bağış ve yardımlar.

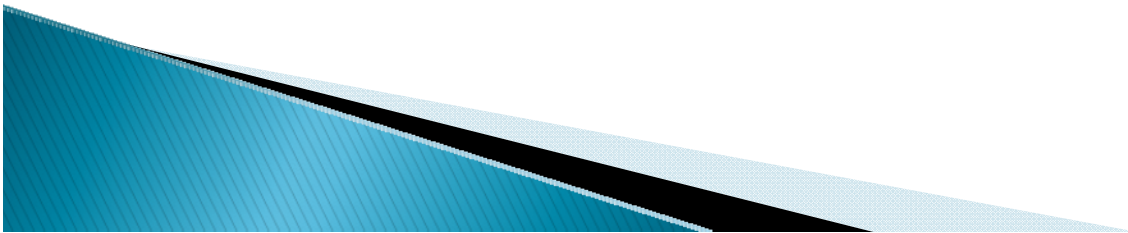
Şahıs Sigorta Primi İndirim Esasları

- ▶ Şahıs sigorta primlerin gelirden indirilebilmesi için:
- ▶ 1-Ödenen primin,mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat,ölüm, sakatlık,kaza,tahsil gibi şahıs sigorta primlerinin olması,
- ▶ 2-Aile fertleri için ödenen primlerin toplamı asgari ücretin yıllık toplamını aşmamalıdır,
- ▶ 3-Ödenen sigorta primlerinin yıllık toplamı beyan edilen gelirin %5ini aşmamalıdır.
- ▶ 4-Ücret geliri var ve orada dikkate alınmamış olması

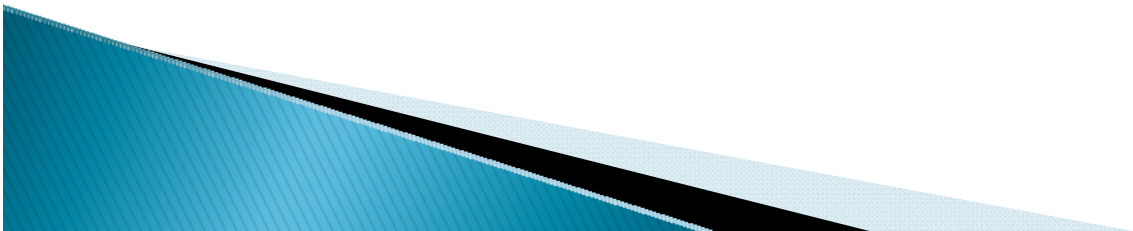
Bireysel Emeklilik Sistemine Ödenen Katkı Payları

- ▶ Sigorta priminde açıklanan hususlar geçerli fark:
- ▶ Asgari ücretin bir yıllık tutarını aşmamak üzere beyan edilen gelirin %10 una kadar indirim yapılabilir.
- ▶ Eş ve küçük çocuklar adına yapılan katkı payı ödemeleri yararlanamaz

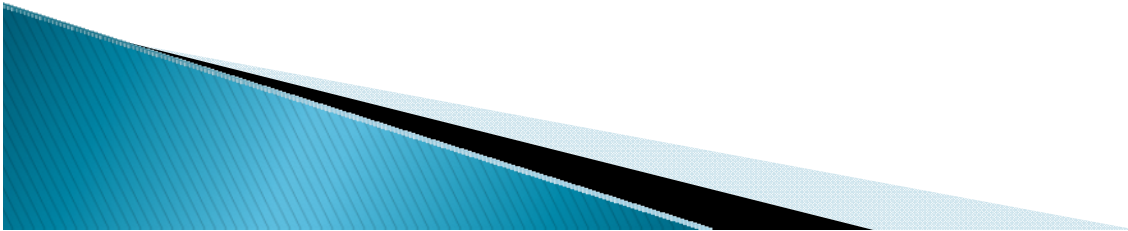
Eğitim Sağlık Harcamaları İndirimi

- ▶ Yapılan eğitim ve sağlık harcamalarının yıllık toplamı beyan edilen gelirin %10 unu aşmamalıdır.
- ▶ Eğitim ve sağlık harcaması T¼rkiye'de yapılmış olmalı ve gelir ve kurumlar vergisi m¼kelleflerinden alınacak belgelerle tevsik edilmelidir.
- ▶ M¼kellefin kendisi, eşi ve k¼ç¼k çocuklarına ilişkin olarak yapılan eğitim ve sağlık harcamaları kapsamdadır.

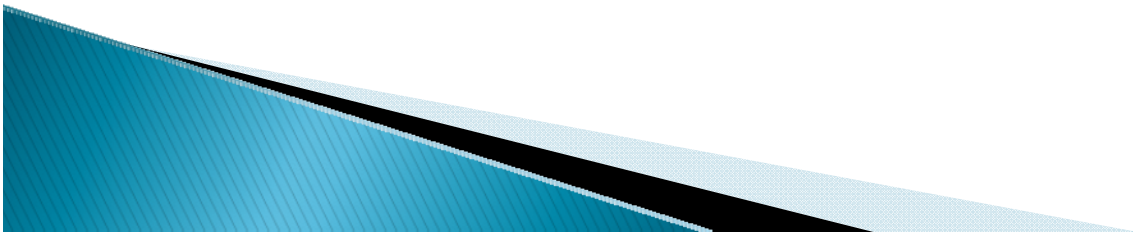
Sakatlık İndirimi

- ▶ GVK'nun 89/3. maddesi uyarınca:
- ▶ *serbest meslek faaliyetinde bulunan özürlü
- ▶ *Basit usulde vergilendirilen özörlöler
- ▶ *Bakmakla yükümlü olduğu özörlü kisi bulunan serbest meslek erbabı
- ▶ Yararlanabilecektir.

Bağış ve Yardımlar

- ▶ MD 89

SERBEST MESLEK KAZANÇLARINDA GEÇİCİ VERGİ

Serbest meslek kazancı elde eden mükellefler cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, üçer aylık dönemler halinde tespit edilecek kazançları üzerinden %15 geçici vergi öderler.

Aynı dönem içinde tevkif edilmiş olan gelir vergisi, hesaplanan geçici vergiden mahsup edilir ve kalan tutar ödenir.

İlgili hesap döneminin üçer aylık dönemlerine ilişkin olarak ödenen geçici vergi yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir.

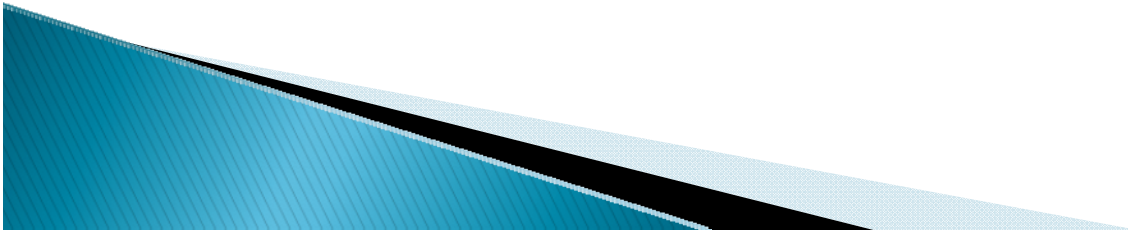
Ödenmeyen geçici vergi tutarı, hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilemez ve terkin edilir. Ancak, terkin edilecek tutar için üçer aylık geçici vergi dönemlerine ait geçici vergi tutarlarının vade tarihinden, yıllık beyanname mahsup edileceği tarihin başlangıcı olan 1 Mart tarihine kadar gecikme zammı hesaplanır.

– İşe Başlama, İş Bırakma veya Hesap Döneminin Değişmesi

- ❖ Üç aydan kısa olan vergilendirme dönemlerinde;
İşe başlanılan tarihin içinde bulunduğu dönemin sonuna kadar olan süre,
- ❖ İşin bırakıldığı tarihe kadar olan süre,
- ❖ Yeni hesap döneminin başladığı tarihe kadar olan süre, ayrı bir vergilendirme dönemi sayılır.

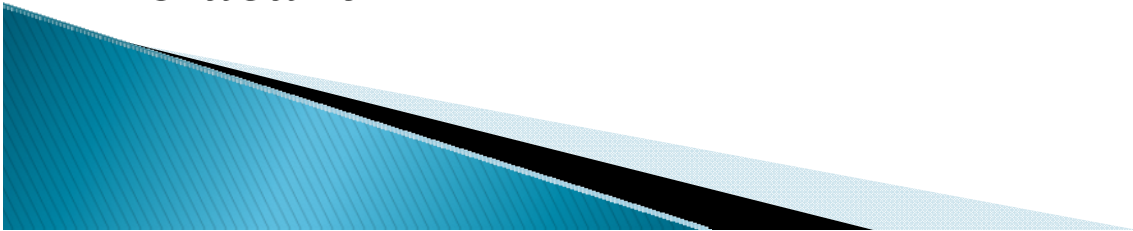
Hesap Dönemi Takvim Yılı Olanlar İçin

DÖNEMLER	BEYAN ZAMANI	ÖDEME ZAMANI
Ocak-Şubat-Mart	14 Mayıs	17 Mayıs
Nisan-Mayıs-Haziran	14 Ağustos	17 Ağustos
Temmuz-Ağustos-Eylül	14 Kasım	17 Kasım
Ekim-Kasım-Aralık	14 Şubat	17 Şubat

Geçmiş dönemlere ait geçici verginin %10'u aşan tutarda eksik beyan edilmesi halinde %10'u aşan kısım için re'sen veya ikmalen geçici vergi tarh edilir. Bu durumda tarh edilecek ek vergi için vergi ziyai cezası ve gecikme faizi uygulanır. Geçici vergi beyannamesi vermeyen mükellefler için %10'luk yanılma payı uygulanmayacaktır.

%10'luk yanılma payının, beyan edilmesi gereken (beyan edilmiş olan değil) geçici vergi matrahı üzerinden hesaplanması gerekmektedir. Ayrıca, verilen geçici vergi beyannamesinde matrah beyan etmeyen mükellefler için de beyan edilmesi gereken vergi matrahının %10'u kadar bir yanılma payı söz konusu olacaktır.

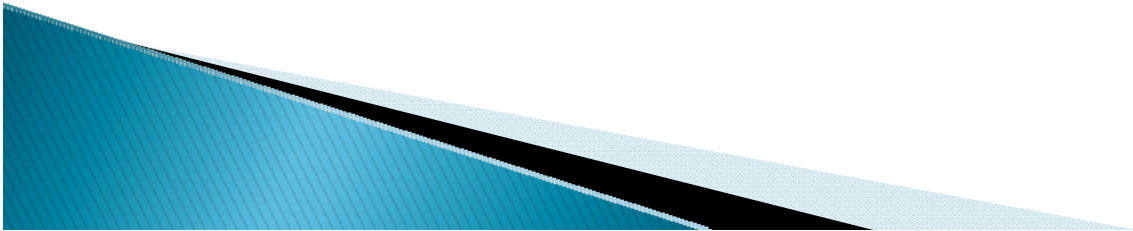

ZARAR MAHSUBU

Gelir kaynaklarının bir kısmında oluşan zararlar, diğer kaynakların kazanç ve iratlarından mahsup edilebilir.

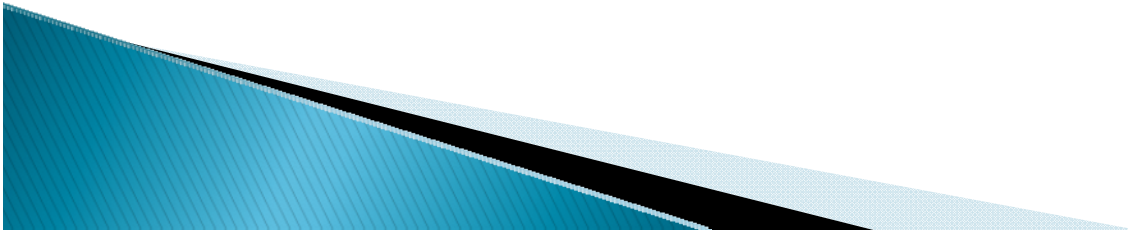
Ayrıca, geçmiş yıllarda oluşan ve mahsup edilemeyen zararların cari yıl kazançlarından mahsubu mümkündür. Bu mahsup neticesinde kapatılmayan zarar kısmı, müteakip yılların gelirinden indirilir. Arka arkaya 5 yıl içinde mahsup edilmeyen zarar bakiyesi takip eden yıllara devredilemez.

Envantere dahil olmayan gayrimenkullerin satışından doğan zararların mahsubu mümkün değildir.

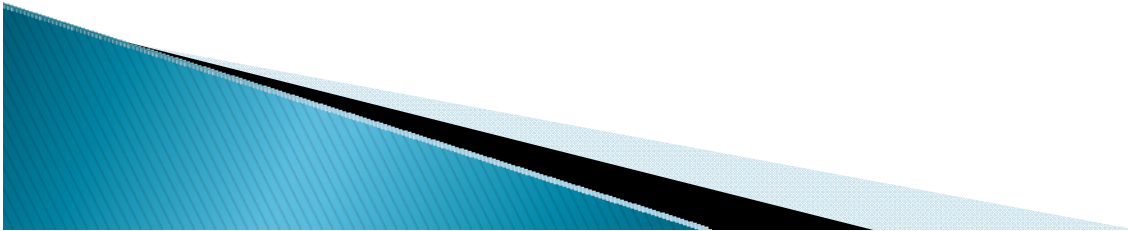
2010 YILI GELİRLERİ İÇİN GEÇERLİ OLAN GELİR VERGİSİ TARİFESİ

- ▶ 8.800 TL'ye kadar..... % 15
- ▶ 22.000 TL'nin 8.800 TL'si için 1.320 TL, fazlası..... % 20
- ▶ 50.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.960 TL, (ücret gelirlerinde
76.200 TL'nin 22.000 TL'si için 3.960 TL), fazlası.....% 27
- ▶ 50.000 TL'den fazlasının 50.000 TL'si için 11.520 TL,
(ücret gelirlerinde 76.200 TL'den fazlasının 76.200 TL'si
için 18.594 TL), fazlası.....% 35

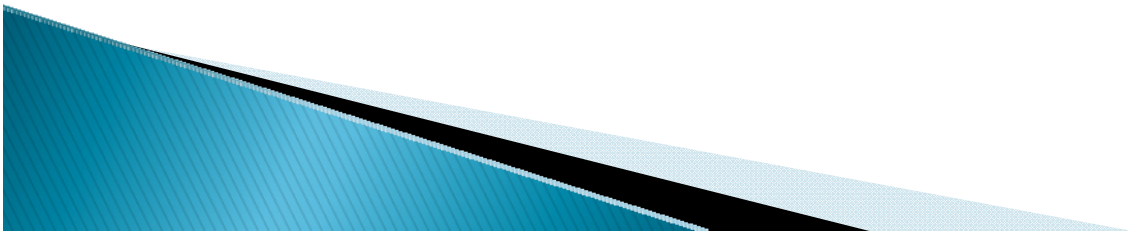
BEYANNAMENİN VERİLME ZAMANI İLE BEYANNAMENİN VERİLECEĞİ YER

- ▶ Serbest meslek faaliyetinde bulunan gerçek kişiler kazançlarını Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi ile beyan eder ve bu beyannamelerini bağlı buldukları vergi dairesine verirler.
- ▶ 2010 yılında faaliyette bulunan ve serbest meslek kazancı elde eden mükellefler, bu dönemde elde ettikleri serbest meslek kazançlarını 2011 yılının Mart ayının başından 25'inci (yirmi beşinci) günü akşamına kadar (1 Mart - 25 Mart) beyan etmeleri gerekmektedir.

VERGİNİN ÖDENME ZAMANI İLE VERGİNİN ÖDENECEĞİ YER

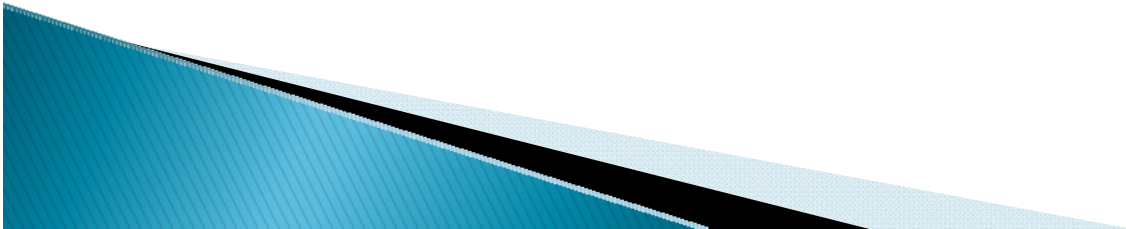
- ▶ Beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisi, 2011 yılının Mart ve Temmuz aylarında iki eşit taksitle ödenecektir. Hesaplanan vergi, mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine ödenebileceği gibi vergi tahsiline yetkili banka şubelerine de ödenebilecektir.

ÖRNEK : Mimar Bay (F)'nin 2010 yılında elde ettiği kazanç ve iratlar şöyledir.

DÖNEMLER	BEYAN ZAMANI
Serbest Meslek Kazancı	16.000 TL
İşyeri kira geliri (tevkifata tabi tutulmuş)	8.000 TL
Alacak faizi	800 TL
Beyan edilecek gelir toplamı	24.000 TL

Bay (F), 16.000 TL serbest meslek kazancı için mutlaka yıllık gelir vergisi beyannamesi verecektir. Serbest meslek kazancı ile brüt işyeri kira gelirinin toplamı olan (16.000+8.000=) 24.000 TL, 2010 yılı beyanname verme sınırı olan 22.000 TL'yi aştığından yıllık gelir vergisi beyannamesine işyeri kira geliri de dahil edilecektir. Tevkifatsız olan alacak faizi ise, GVK'nın 86/1-d'ye göre 2010 yılı için 1.090 TL beyan sınırını aşmadığından, diğer gelirler nedeniyle verilecek beyannameye dahil edilmeyecektir.

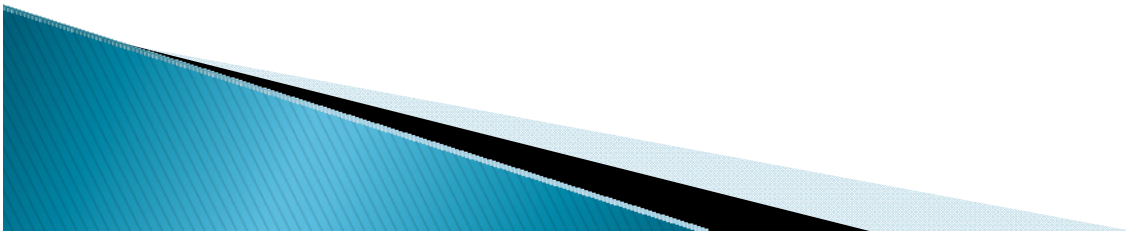

ÖRNEK : Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Bay (B), bağımsız olarak mali müşavirlik yapmaktadır.

Bay (B) 2010 yılında;

- Serbest muhasebeci mali müşavirlik hizmetinden toplam 50.000 TL hasılat elde etmiştir.
- Mesleki giderleri toplam 15.000 TL'dir.
- Yıllık 5.000 TL Bağ-Kur primi ödemiştir.
- Merkezi Türkiye'de bulunan (ABC) Bireysel Emeklilik Şirketine, 10.000 TL katkı payı ödemiştir.

Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payının indirim konusu yapılabilecek yıllık toplam tutarı, beyan edilen gelirin (Yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları toplamından önceki tutar) %10'u ($30.000 \times \%10$) olan 3.000 TL'dir. Bu tutar da 2010 yılı asgari ücretin yıllık brüt tutarı olan 8.937 TL'yi aşmadığından indirim konusu yapılacak tutar 3.000 TL olacaktır.

Bay (B)'nin 2010 yılı kazancı üzerinden hesaplanan gelir vergisi aşağıdaki gibi olacaktır.

Toplam Hasılat		50.000 TL
Toplam Mesleki Giderler		15.000 TL
Bağ-Kur Primi		5.000 TL
Beyan Edilecek Serbest Meslek Kazancı (50.000 - 20.000=)		30.000 TL
Bireysel Emeklilik Katkı Payı		3.000 TL
Gelir Vergisi Matrahı	(30.000 - 3.000=)	27.000 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi		5.310 TL

